

 NATIONAL
GEOGRAPHIC

REISGIDS

tsjechië
& praag

The image is a vibrant, high-angle photograph of Prague's Old Town Square. On the left, the tall, brick Astronomical Clock tower stands prominently, featuring two large clock faces. To the right, the Gothic spires of St. Nicholas Church rise against a clear blue sky. The square below is filled with people, and the surrounding buildings have colorful facades and red-tiled roofs. In the bottom right corner, there are pink flowers in the foreground. A large yellow graphic element, resembling a stylized letter 'L' or a frame, is overlaid on the image.

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
REISGIDS

tsjechië & praag

Stephen Brook

INHOUD

- BEWUST REIZEN 6**
- DE REIS INDELEN 8**
- Geschiedenis en cultuur 13**
 - Het huidige Tsjechië en Praag 14
 - Eten en drinken 18
 - Het landschap 20
 - Geschiedenis van Tsjechië en Praag 24
 - Kunst 44
- PRAAG**
 - Burchtwijk en Malá Strana 61**
 - Inleiding en kaart 62
 - Het Gouden Straatje 74
 - Wandeling door Malá Strana 78
 - Oude Stad 87**
 - Inleiding en kaart 88
 - Wandeling door de Oude Stad 94
 - Mozart in Praag 101
 - Rabbijn Löw en de Golem 106
 - Nieuwe Stad en buitenwijken 113**
 - Inleiding en kaart 114
 - De Praagse Lente 122
 - Cafés in Praag 130
 - Dagtochten vanuit Praag 139**
 - Inleiding en kaart 140
 - TSJECHIË**
 - Zuid-Bohemen 155**
 - Inleiding en kaart 156
 - Kastelenroute 164
 - Jan Hus en de hussieten 174
 - West-Bohemen 181**
 - Inleiding en kaart 182
 - Pilsener 186
 - Wandeling door Karlovy Vary 190
 - Noord-Bohemen 205**
 - Inleiding en kaart 206
 - Terezín 210
 - Autorit door České Švýcarsko 216
 - Oost-Bohemen 223**
 - Inleiding en kaart 224
 - Bedřich Smetana 230
 - Zuid-Moravië 245**
 - Inleiding en kaart 246
 - Joods Moravië 256
 - Het folklorefestival van Strážnice 260
 - Tsjechische wijn 268
 - Noord-Moravië 275**
 - Inleiding en kaart 276
 - Wandeling door Olomouc 280
 - De Roma 286
 - REISWIJZER 293**
 - Hotels en restaurants 300
 - Winkelen 319
 - Uitgaan en evenementen 321
 - Taalgids 325
 - REGISTER 327**
 - FOTOVERANTWOORDING 334**

BEWUST REIZEN

Verstandige reizigers gaan doelgericht op pad om alles uit hun reis te halen. Door bewust te reizen draagt u bij aan het behoud van de natuur, historie en culturele rijkdom van de plaatsen die u bezoekt. Daarmee verrijkt u ook uw eigen reiservaring.

Hoe reist u bewust?

- Bedenk dat uw aanwezigheid van invloed is op de plaatsen die u bezoekt.
- Besteed uw tijd en geld zodanig dat u iets bijdraagt aan de couleur locale (dat maakt uw verblijf ook interessanter).
- Respecteer het natuurlijke en culturele erfgoed van uw bestemming.
- Respecteer de lokale gebruiken en tradities.
- Toon de lokale bevolking uw waardering voor de interessante of unieke aspecten van hun streek, zoals het landschap, de historische dorpjes en gebouwen, de muziek of het eten.
- Trek af en toe uw portemonnee en steun kleine ondernemers die zich inspannen om de bijzondere eigenschappen van een plaats te behouden. Zoek naar winkeltjes, restaurants, pensions en reisorganisaties die trots en hart voor hun omgeving uitstralen. Mijd bedrijven die afbreuk doen aan het karakter van een plek.
- Zorg ervoor dat u mooie herinneringen en verhalen mee naar huis neemt, in de wetenschap dat u iets hebt bijgedragen aan het voortbestaan en de ontwikkeling van uw bestemming.

Deze manier van reizen wordt geotoerisme genoemd en valt te omschrijven als 'toerisme dat het geografische karakter van een plek – omgeving, cultuur, uitstraling en erfgoed – en het welzijn van de inwoners ondersteunt of versterkt'. Meer informatie over geotoerisme is te vinden op de website nationalgeographic.com/travel/sustainable.

tsjechië & praag

OVER DE AUTEURS

Stephen Brook bezocht Praag voor het eerst halverwege de jaren tachtig. Praag was een van de belangrijke Europese steden die een rol speelden in zijn boek *The Double Eagle* (1988). Toen hij in 1991 terugging naar Praag, was het communistische bewind verdwenen en was de stad aan een nieuw leven begonnen, zoals bleek uit zijn volgende boek: *Prague* (1992).

Stephen Brook groeide op in Londen, studeerde in Cambridge en werkte als redacteur in de VS en Londen voordat hij in 1982 besloot zich geheel aan het schrijven te wijden. Sindsdien heeft hij dertig boeken gepubliceerd over uiteenlopende onderwerpen als reizen, wijn, opera, dromen en ontrouw. Hij heeft ook talloze artikelen geschreven voor bladen als *Vogue*, *The Times*, *Cigar Aficionado*, *Condé Nast Traveller* en *Decanter*.

Tegenwoordig woont hij met zijn vrouw in Londen en grijpt hij elke gelegenheid aan om te reizen en de wereld te verkennen. Zijn liefde voor Praag heeft hij altijd behouden. Sommige van zijn voorvaderen komen ervandaan en voor hem zijn er maar weinig steden die zo mooi zijn en tegelijk zo'n boeiend cultureel leven hebben.

Redacteur **Will Tizard** woont in Praag en heeft de tekst van de edities 2010 en 2017 geüpdatet en nieuwe bezienswaardigheden toegevoegd. Tizard werkte eerder als misdaadverslaggever in Californië. In 1994 is hij naar Bohemen geëmigreerd om inspiratie op te doen voor zijn schrijfwerk en documentaires. Hij heeft daar onder meer gewerkt als hoofdredacteur bij *The Prague Post* en als correspondent voor het entertainmenttijdschrift *Variety*, de Britse krant *The Guardian* en voor het persbureau Global Post. Op het moment is hij bezig met het ontwikkelen van filmprojecten over gezondheid, milieu en geopolitiek voor AskFilm.

De reis indelen

In Tsjechië is de sprookjesachtige sfeer van het oude Europa nog voelbaar. Tegelijkertijd komen hier de moderne tijd en de Boheemse tradities samen. Zo kunt u in Praag, waar de toneelschrijver Václav Havel de Fluwelen Revolutie mede ontketende, dwalend over de keienweggetjes in de schaduw van Gotische torens een internationale boekhandel binnenlopen om een *poetryslam* bij te wonen.

Vervoer

Dankzij het snelle en goedkope openbaar vervoer is het gemakkelijk om u in Praag te verplaatsen. Per metro of tram reist u veilig en efficiënt te midden van de plaatselijke bevolking naar uw bestemming. Tramlijn 22 is het aantrekkelijkst want deze komt door het historische centrum van Praag en brengt u langs de Nieuwe Stad, de rand van de Oude Stad, de oevers van de Vltava, Malá Strana en de Praagse Burcht. Let op: vanaf middernacht rijdt de metro niet meer en loopt u het risico in de nachttram te belanden tussen dronken reizigers.

Betrouwbare taxibedrijven, zoals **AAA** (tel. 14014, aaataxi.cz) of **City Taxi** (tel. 257257257, citytaxi.cz) rekenen 28 kroon (€ 1,10) per kilometer. Een taxi is een handige optie als uw bestemming wat verder weg ligt of als er weer onverwacht een

koud, nat front over Praag trekt. Bedenk wel dat als u tijdens de spits naar de Oude Stad, Malá Strana of de Burcht wilt, de tram sneller en goedkoper is. Populaire bestemmingen buiten de stad, zoals die hieronder genoemd worden, zijn allemaal goed per trein te bereiken, of met de snelle comfortabelere busdiensten, zoals het goede **Student Agency** dat zeker niet alleen voor studenten bedoeld is.

Als u verder van de gebaande paden wilt treden, is vervoer per auto vaak het handigst. De huurprijzen zijn meestal betrekkelijk laag, vooral bij een Tsjechisch bedrijf als **Czechocar** (czechocar.com), maar het verkeer is net zo druk als in andere westerse landen, zo niet drukker. Op de smalle wegen treft u ook langzaam rijdende vrachtwagens en soms personenauto's met agressieve chauffeurs die over de weg zigzaggen. Daarnaast is de bewegwijzering vaak verwarrend en zijn er verschillende soorten in- en uitritten waardoor het weinig ontspannen rijdt. En rit die normaal twee tot drie uur zou duren, kan aanzienlijk langer uitpakken.

Reizen met de trein is meer ontspannen en biedt een fraai uitzicht. Vaak moet u wel ten minste eenmaal overstappen. De dienstregelingen en bebording op de perrons kunnen soms verwarrend zijn, zelfs voor de Tsjechen. (Zie p. 295 voor informatie over de treinstations van Praag.) Op websites als jizdnirady.idnes.cz vindt u

De naam pils komt van de stad Plzen in West-Bohemen waar dit bier in 1842 voor het eerst werd gebrouwen.

duidelijke reisinformatie voor bus en trein, maar deze site is alleen in het Tsjechisch beschikbaar. Het is dus verstandig om uw reis ruim van te voren te plannen. Het kan slim zijn uw plannen aan een hotelmedewerker voor te leggen om u ervan te verzekeren dat de vertrektijden niet in verband met een feestdag aangepast zijn.

Praag

De hoofdstad van Tsjechië, met in het centrum de Oude Stad en zijn bruisende kunstscene, restaurants en nachtleven, biedt voldoende bezienswaardigheden om een bezoeker een week lang te boeien. De belangrijkste bezienswaardigheden zijn op loopafstand van elkaar en dat is ook meteen een van de charmes van Praag.

Het centrum van Praag kan in vijf gebieden worden verdeeld, die worden gescheiden door de rivier de Vltava en omgegeven door heuvels. Bij een eerste bezoek kunt u het best beginnen bij de **Praagse Burcht**, al een millennium lang het middelpunt van de Tsjechische cultuur. U kunt gemakkelijk een ochtend doorbrengen met het bezichtigen van de verschillende galeriën, kapelletjes, paleizen en zalen. Hij ligt boven de **Burchtwijk**, in het Tsjechisch Hradčany genoemd, die uitzicht biedt op de linkeroever van de rivier. Als u vanaf hier in oostelijke en zuidelijke richting naar beneden wandelt, komt u in het **Malá Strana**, een alleraardigste wirwar van hoge herenhuizen, ambassades, cafés en tuinen (een aantal zeer fraaie tuinen is ommuurd, dus mis de poorten niet). Aan de andere kant van de Karelsbrug richting het oosten ligt de **Oude Stad**. Hier zijn de belangrijkste bezienswaardigheden en attracties van de stad te zien, waaronder de Astronomische Klok op het **Oude Stadsplein**, en in het wijkje **Josefov**, de Oude Joodse Begraafplaats en de gebouwen van het Joods Museum, dat u niet mag missen.

Ten zuiden van de Oude Stad ligt de **Nieuwe Stad**, die wordt doorkruist door het bruisende **Wenceslasplein** waar het moderne commerciële Praag te zien is en waar in 1989 het communisme ten val werd gebracht. Ten noorden van de Oude Stad aan

NIET MISSEN:

De nieuwste tentoonstelling in de Praagse Burcht: de geschiedenis van de Praagse Burcht **70**

De unieke architectuur van de hoofdstad **94-97**

De Oude Joodse Begraafplaats en de synagogen van het Joods Museum **102-105**

De paleiszalen van kasteel Rožmberk in Český Krumlov **167**

Een rondleiding door de historische brouwerij Pilsner Urquell in Plzeň, West-Bohemen **187**

Proef de Moravische wijn **268-269**

Een historisch boerendorp, een skansen, in Bohemen of Moravië **282-283**

Toeristenbureaus

In Praag

prague.eu, tel. 221 714 136

Praag heeft vier hoofdstedelingen:

- Rytířská 31 (aan het Wenceslasplein)
- Staroměstská radnice (Oude Raadhuis)

- Na Příkopě 20
- Hlavní nádraží (Centraal Station)

Tsjechisch Bureau voor Toerisme

In Nederland:
Strawinskylaan 517,

1077 XX Amsterdam
Tel. 020 575 3015

In België:
Troonstraat 60,
1050 Brussel
Tel. 02 213 94 40
czechtourism.com

Veiligheid

In het algemeen is Praag een veilige stad. Het is op alle tijdstippen van de dag veilig om over straat gaan. Zakkenrollers zoeken echter altijd plaatsen op waar veel toeristen samenkomen, dus wees alert en berg kostbare zaken goed op. De meeste accommodaties hebben een kluis op de kamer. In geval van problemen kunt u de politie bereiken op het nummer 112. Die is verplicht een vertaler te regelen mocht dat nodig zijn. De meeste slachtoffers van diefstal vinden de politie echter weinig hulpvaardig en het gestolen goed komt vrijwel nooit boven water.

de andere kant van de Vltava ligt **Holešovice**, een zich snel ontwikkelende wijk waar zich de moderne kunstcollectie van de Nationale Galerie, markten en weelderige parken bevinden. De wijken **Vinohrady** en **Žižkov** ten oosten van de Oude Stad staan vol met 18e- en 19e-eeuwse appartementencomplexen en hebben uitstekende restaurants.

De stad heeft zoveel te bieden dat u zich er vier of vijf dagen kunt vermaken: tientallen verschillende musea en een aantal schouwburgen en operagebouwen, waar u getuige kunt zijn van het spektakel dat de Tsjechen al eeuwen in het bloed zit: *divadlo* (theater).

Als u een week in de stad verblijft, kunt u ook dagtochten maken naar kleinere steden in de omgeving of daar ook overnachten. De moeite waard is bijvoorbeeld het karakteristieke

voormalige zilvermijnstadje **Kutná Hora**, dat een halfuur rijden ten oosten van Praag ligt. Twee uur rijden ten westen van Praag vindt u de lieflijke kuuroorden **Karlovy Vary** en **Mariánské Lázně**. Het sprookjesachtige kasteel bij het stadje **Český Krumlov**, dat drie uur met de bus van Praag ligt, is ook de moeite waard.

Praag en omgeving

Als u twee weken de tijd hebt, is het het overwegen waard een weekje met de auto door het land te trekken zodat u ook het rustigere, vriendelijkere leven buiten Praag kunt ervaren. U krijgt het gevoel eeuwen terug in de tijd te gaan als u de middeleeuwse vestingsteden langs de Oostenrijkse en Duitse grens bezoekt, zoals die in de ongerepte bossen in het Šumavagebergte, twee uur rijden ten zuiden en westen van Praag. In deze regio zijn ook veengebieden te vinden, waar Tsjechische vissers in de winter enorme aantallen karpers vangen, en beschermde natuurgebieden.

Een bezoek aan de kuuroorden in **West-Bohemen**, zoals **Karlovy Vary**, 130 km

Naar huis bellen

Nu de meeste mensen over een mobiele telefoon beschikken, zijn er in Praag nog maar weinig telefoencellen te vinden. Mobiel bellen is goedkoper dan bellen in een hotel. Om goedkoop lokaal te kunnen bellen, moet u een simkaart en beltegoed aanschaffen in een telefoonwinkel (in het centrum bevinden zich enkele winkels van T-Mobile en O2) als uw telefoon tenminste simlockvrij is. Kijk voor vertrek welke

mogelijkheden tot 'roaming' uw aanbieder biedt. Veel reizigers maken ook gebruik van Skype (*skype.com*) op hun mobiele telefoon, zodat ze voor weinig of niets naar huis kunnen bellen. Op welke manier u ook belt, u moet eerst de landcode bellen (31 voor Nederland, 32 voor België) en vervolgens het nummer. In bijna geheel Tsjechië is de ontvangst voor mobiele telefonie goed.

Het restaurant op het dak van het U Prince Hotel is een van de schilderachtigste plekken van Praag.

ten westen van Praag, is ook een bijzondere ervaring. In dit gebied bevinden zich ook de prachtige historische stad **Plzeň**, beroemde oude brouwerijen en een monument voor het Derde Leger van Patton, dat dit gebied in de Tweede Wereldoorlog bevrijdde.

Tweeënhalf uur rijden ten noorden van de hoofdstad ligt het populairste winter-sportgebied van het land, **Krkonoše** of het **Reuzengebergte**. De skiresorts hier zijn gemoedelijk en de prijzen aantrekkelijk. Het gebied **Český ráj**, net ten oosten hiervan, is met zijn meren, bospaden en indrukwekkende kastelen in de zomermaanden zeker een bezoek waard.

In de oostelijke provincie van Tsjechië, **Moravië**, ligt de fraaie stad **Brno**, met zijn schitterende kerken, paleizen en crypten. Deze provinciehoofdstad ligt twee uur rijden ten zuidoosten van Praag. In dit gebied vindt u in het noorden het **Jeseníygebergte**, een geliefd wandel- en skigebied. In het zuidoosten van Tsjechië, ongeveer vijf uur rijden vanaf Praag, ligt de voormalige schoenenstad **Zlín**, waar de idealistische industrieel Tomáš Baťa een arbeidersparadijs opzette.

Het platteland van Moravië is een aansluitende schitterende landschappen, vooral rond de wijnbouwgebieden tegen de Oostenrijkse grens, zoals **Mikulov**, **Znojmo** en **Pavlov** waar de vroegst bekende keramische beeldjes zijn gevonden. ■

Foaien geven

De tijd dat u het bedrag naar het eerstvolgende ronde getal kon afronden is voorbij. In moderne restaurants in Praag is niet alleen de service de afgelopen jaren verbeterd, maar wordt nu ook een fooi van 10-15% verwacht. Wanneer u afrekent, zegt u hoeveel u inclusief de fooi wilt betalen. U laat de fooi dus niet zelf op tafel achter. Als u met een creditcard betaalt, zal de ober de fooi meestal liever contant ontvangen. In goedkopere gelegenheden kunt u wel gewoon het bedrag een paar kronen naar boven afronden. Gidsen krijgen vaak een kleine fooi aan het eind van een rondleiding: 50 kroon is meestal genoeg.

Alleen in duurdere hotels verwacht het personeel een fooi. Ook hier is 50 kroon voldoende, tenzij het hotel bijzonder chic is.

Geschiedenis en cultuur

- Het huidige Tsjechië en Praag 14-17
- Eten en drinken 18-19
- Het landschap 20-23
- Geschiedenis van Tsjechië en Praag 24-43
- Ervaar: Keltische wortels** 26
- Ervaar: Tsjechische treinen** 35
- Kunst 44-57
- Ervaar: glasblazen** 47
- Ervaar: marionetten maken** 52

Een oneerbiedige versie van het beeld van St.-Wenceslaus, dat op het Wenceslausplein in Praag staat.

Links: vrouwen in Zuid-Moravië vieren het St.-Wenceslausfestival.

Het huidige Tsjechië en Praag

In Praag komen al eeuwenlang diverse culturen samen. De stad is het toneel geweest van dynastieke, religieuze, politieke en raciale conflicten. De invloeden daarvan zijn in deze sprookjesachtige stad overal te zien. Een bezoeker kan een biertje drinken in een romaanse kelder, gotische torens bekijken, paleizen in rococostijl bewonderen en art nouveau en kubistische architectuur bezichtigen.

De 'nieuwe' Tsjechische Republiek

Bohemen en Moravië hebben de afgelopen eeuw zoveel veranderingen meegemaakt dat u het de inwoners niet kwalijk kunt nemen dat ze nog wat moeite hebben om hun

De statige bruggen en torens geven Praag in de schemering een elegante uitstraling.

identiteit te vinden. De val van het communisme meer dan twintig jaar geleden luidde een nieuw tijdperk in. Hoewel het land nu ingebed is in het democratische Europa, voelt het nog steeds de gevolgen van een totalitair regime dat meer dan veertig jaar duurde. Ofschoon het land qua taal en cultuur Slavisch is, is de blik toch duidelijk gericht op het westen. In 2004 werd Tsjechië lid van de Europese Unie. Tsjechië is weliswaar onafhankelijk, maar toch vinden sommige Tsjechen dat hun republiek in handen is gevallen van buitenlandse investeerders en allerlei criminele organisaties.

De Tsjechische Republiek heeft de val van het communisme in 1989 opvallend snel verwerkt. Toch heeft die verwerking zich niet overal in gelijke mate voltrokken en elke bezoeker zal bepaalde verschillen opmerken. Steden als Praag en Brno zijn dynamische handelscentra geworden

met fraaie nieuwe kantoorgebouwen, hotels en supermarkten. De Trabants en Lada's uit vroeger dagen zijn verbannen naar het platteland en vervangen door moderne

Škoda's (gemaakt door Volkswagen) en Audi's. Tsjechen die slim geïnvesteerd hebben, geprofiteerd hebben van de opkomende toeristenindustrie of op het juiste moment in de hightechindustrie zijn gestapt, hebben het niet slecht. Buitenlandse investeerders, met name uit Duitsland en Oostenrijk, hebben zich vooral gericht op de steden, met hun hightechindustrie en bloeiend cultureel en gastronomisch leven.

Praag is opnieuw een echt kosmopolitische stad geworden. Veel Tsjechen die hun land waren ontvlucht, vestigden zich in Praag omdat de banen voor het oprapen lagen en de kosten van levensonderhoud laag waren. Tegenwoordig zijn er in Praag internetcafés, luxe delicatessenzaken, restaurants met een internationale keuken, boekhandels met boeken in vreemde talen en allerlei voorzieningen voor de buitenlandse toeristen waar ook de plaatselijke bevolking gretig gebruik van maakt.

Tradities

De vooruitgang is overal te zien, maar Tsjechië houdt tegelijkertijd vast aan zijn tradities. De kwaliteit van glaswerk en sieraden van halfedelstenen, vooral granaat, is al eeuwen beroemd. Nog steeds zijn er prachtige, met de hand gemaakte sieraden te vinden en is er een ruime keus aan

.....

De vooruitgang is overal zichtbaar, maar Tsjechië houdt tegelijkertijd vast aan zijn tradities.

.....

Wandelend over de Karelsbrug luisteren de passanten naar straatmuzikanten.

glaswerk. In alle grote steden zijn glaswerk en sieraden te koop, maar ga niet over één nacht ijs, want prijs en kwaliteit kunnen behoorlijk uiteenlopen.

West-Bohemen is rijk aan kuurbadplaatsen. Deze oorden werden gebouwd rond bronnen met heilzaam mineraal water. Hierin baadde de heilzoeker of hij dronk het. Al snel veranderden deze oorden in ontmoetingsplaatsen waar je gezien moest worden. Er verzezen chique hotels, casino's, restaurants en koffie- en theehuizen. De twee grootste Tsjechische kuurbadplaatsen zijn Karlovy Vary en Mariánské Lázně, ook bekend onder hun Duitse namen Karlsbad en Marienbad. In de communistische tijd raakten deze oorden in verval, maar ze zijn weer opgeknaapt en genieten een grote populariteit onder de toeristen. Sommigen komen er om een kuur te volgen; de meesten komen er om te wandelen, van het landschap te genieten, lekker te eten en de koffiehuizen te bezoeken.

Vroeger was het lastig om met Tsjechen contact te maken. Onder het communisme was contact met buitenlandse bezoekers min of meer verboden, dus liepen pogingen om gesprekken aan te knopen meestal op niets uit. Zelfs nu nog kunnen de Tsjechen van de oudere generatie stug en afstandelijk overkomen, maar u zult merken dat de jongere generatie veel opener en gastvrijer is. In het verleden was Duits vaak de tweede taal voor de Tsjechen; tegenwoordig leren de jongeren liever Engels en vinden het leuk als ze de kans krijgen om het te spreken.

Stad en platteland

Bijna elke Tsjechische stad van enige omvang heeft de bezoeker wel iets te bieden, maar ook het platteland heeft zijn charme. De meeste steden hebben dezelfde opzet: een groot centraal plein dat vaak als marktplein fungeert. Het wordt beheerst door de hoofdkerk en een vaak rijk versierd raadhuis. Vanuit dit plein leiden straten naar andere kerken en in veel gevallen naar de stadsburcht, die vroeger de valleien en de lange handelsroutes bewaakte.

Tsjechië is zich zeer bewust van zijn culturele erfgoed. Bijna alle burchten, kastelen en landhuizen zijn te bezichtigen. Ze bevatten historische collecties of kunstcollecties. Zelfs kleine steden hebben hun eigen kleine museum waarin voorwerpen uit de streek – soms op een wat stoffige manier – tentoongesteld zijn.

Het landschap is vol afwisseling. In het noorden liggen bergketens die weliswaar niet kunnen wedijveren met de Alpen, maar in de zomer is het een ideaal gebied voor wandelaars en in de winter voor skiërs, schaatsers en snowboarders. In de zuidelijke delen van Bohemen en Moravië is het landschap lieflijker: het is er heuvelachtig, maar er zijn ook vlakke gebieden met meren die al eeuwen gebruikt worden om vis te kweken. Hier bevinden zich ook de beste wijngaarden van het land, hoewel de kwaliteit van de wijn vooralsnog niet kan tippen aan die van het bier. Bohemen is een paradijs voor de wandelaar. Nationale parken als Český ráj en Šumava (Bohemer woud) worden doorsneden door wandelroutes. De wandelaar zal zich geen moment vervelen. Deze nationale parken zijn bekend om hun bizarre geologische rotsformaties, vervallen burchten, woest stromende rivieren, diepe kloven en stukken oerbos. Tsjechen houden van wandelen en andere buitenactiviteiten. Er zijn dan ook goede faciliteiten voor mountainbiken, kanoën en wandelen. ■

Stad van vergezichten

Praag wordt ook wel de Stad van duizend torens genoemd en is dus ook een stad met duizend vergezichten. Deze zijn de fraaiste:

St.-Vituskathedraal: als u de 287 treden van de toren hebt beklommen, hebt u uitzicht over de stad (Burchtwijk, zie p. 64; gratis).

Petřintoren: op een heldere dag kunt u vanaf deze toren, die op de Eiffeltoren lijkt, de hoogste berg van het land, de Sněžka, zien (Malá Strana, zie p. 86; €€).

Brugtoeren van Malá Strana: vanaf hier heeft u vanuit het westen een prachtig uitzicht op de Karelsbrug en de rivier (Malá Strana; €).

St.-Nicolaaskerk: de toren biedt uitzicht over Malá Strana, de rivier en daarachter de Oude Stad (Malá Strana, zie p. 93; €).

Brugtoeren van de Oude Stad: vanaf de oostzijde van de Karelsbrug heeft u zicht op het hart van Praag en natuurlijk op de voetgangers die over de brug lopen, zo klein als mieren (Oude Stad, zie p. 100; €).

Toren van het Raadhuis van de Oude Stad: geweldig uitzicht over de Oude Stad en het Oude Stadsplein. Elk heel uur klinkt een trompetsignaal (Oude Stad, zie p. 92-93; €).

Kruittoren: uitzicht over de Oude Stad (Nieuwe Stad, zie p. 119-120; €).

Jiřdiřská-toren: vanaf de 10e verdieping hebt u uitzicht over het Wenceslausplein en verder; een restaurant op de 9e verdieping biedt ook goed uitzicht (Nieuwe Stad; €).

Astronomische Toren in het Klementinum: uitzicht over heel Praag (zie p. 94-95; €€€).

NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDS

TSJECHIË & PRAAG

WERELDWIJD NEMEN EXPERTS VAN NATIONAL GEOGRAPHIC EEN KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN EN DRINGEN DOOR TOT DE KERN VAN DE CULTUUR, DE GESCHIEDENIS EN HET VOLK VAN EEN LAND. DANKZIJ NATIONAL GEOGRAPHIC REISGIDSEN KAN HUN ERVARING DE JOUWE WORDEN.

DE REIS INDELEN, beknopte kennismaking met Tsjechië & Praag, zodat je je reis op je eigen wensen en interessegebieden kunt afstemmen.

ERVAAR unieke belevenissen, waaronder van cultuur genieten in de Praagse Burcht, een toer langs brouwerijen, bessen plukken in de bossen, paardrijden in de bergen en marionetten maken.

INSIDER TIPS van de schrijvers en fotografen van National Geographic, maar ook van plaatselijke deskundigen, over hun favoriete plekjes, praktische zaken en veel meer.

WANDELINGEN EN AUTOTOCHTEN, voorzien van duidelijke kaartjes, waaronder de oude binnenstad van Praag, kastelenland Zuid-Bohemen, het oude Olomouc in Noord-Moravië, en het fraaie kuuroord Karlovy Vary in West-Bohemen.

EXCURSIES BUITEN DE GEBAADE PADEN, zoals een bezoek aan kasteel Trosky in Český ráj, Šumava bij de Duits-Oostenrijkse grens, de *skansen* van Walachije in Noord-Moravië en de theologische bibliotheek in het Strahovklooster.

NIET MISSEN bij elk hoofdstuk vind je verwijzingen naar nadere informatie over sterk aanbevolen bezienswaardigheden en activiteiten.

PRACHTIGE KLEURENFOTO'S EN HANDIGE KAARTEN maken het eenvoudig te kiezen, je reis uit te stippelen en overal het mooiste te zien.

 NATIONAL
GEOGRAPHIC
REISGIDS

National Geographic Reisgids maakt deel uit van
Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

NUR 512

www.kosmosuitgevers.nl